

přidělené dotační prostředky byly řádně vyúčtovány. Účetní doklady jsou řádně vyúčtovány podle data zaúčtování do peněžního deníku. Z hlediska účelnosti vynaložených nákladů komise shledala, že finanční výdaje byly použity s největší možnou úsporností.

Kontrolní komise zároveň konstatovala, že v souladu s usnesením valného shromáždění ČNS z 15. září 2020 v Příbrami byly zaregistrovány schválené úpravy stanov z tohoto shromáždění.

Ke dni: 30. 8. 2023

**Roman Doušek, Jan Pohunek
a Alexandra Zvonařová**
Členové kontrolní komise ČNS

Zpráva o spolupráci s dopisovateli za období 2020–2023

Na konci roku 2020 převzala agendu dopisovatelů ČNS PhDr. Jana Poláková, Ph.D. Celosvětová pandemie, která ovlivnila život obyvatel nečekaným a bezprecedentním způsobem, ovlivnila také téma dotazníku rozeslaného ke konci roku – Čas pandemie a jeho vliv na život. Zpět se vrátilo 45 vyplněných dotazníků.

Na začátku roku 2021 ČNS komunikovala se 129 dopisovatelkami a dopisovateli z celé republiky. Během daného roku přibýlo 26 nových zájemců o spolupráci, 7 osob svoji činnosti ukončilo. Noví spolupracovníci byli získáni cíleným

oslovením 500 obcí v kraji Vysočina. Přesto, že návratnost této metody není nijak vysoká, ukázala se jako jediná vhodná. Během celých tří let bylo provedeno několik pokusů o oslovení potenciálních dopisovatelů z prostředí zájmových skupin (skauti, kronikáři, účastníci Univerzity třetího věku), bohužel zcela bezvýsledných. Dotazník s názvem Náboženské poutě, vytvořený ve spolupráci s dr. Marií Hanzelkovou z Ústavu českého jazyka Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, vyplnilo celkem 53 dopisovatelů a dopisovatelek.

Na začátku roku 2022 měla ČNS 148 dopisovatelek a dopisovatelů, v průběhu přibýly další 3 osoby, 60 ukončilo činnost (viz níže). Dotazník za tento rok s názvem Posvícení/hody v českých zemích byl vytvořen ve spolupráci s PhDr. Evou Večerkovou, emeritní zaměstnankyní Moravského zemského muzea v Brně a rozeslán tentokrát již v průběhu letních prázdnin. Zpět se vrátilo 57 odpovědí. V listopadu t. r. přistoupila dr. Poláková k revizi dopisovatelské základny. Ze seznamu vytypovala osoby, které nevyplnily a neodeslaly poslední tři dotazníky. Každého z nich adresně oslovila s dotazem na trvání jeho zájmu o spolupráci při vyplňování dotazníků. Z 64 oslovených jsme od sedmi dostali zprávu, že nechtějí nebo nemohou pokračovat, 5 potvrdilo zájem o setrvání mezi dopisovateli a přibýl 1 nový. Ostatních 58 nereagujících bylo ze seznamu dopisovatelů z důvodu nulové aktivity a nemožnosti navázat kontakt vyškrtáno. Z toho důvodu došlo k výraznému poklesu počtu dopisovatelů na 91, od nichž však můžeme

vesměs očekávat aktivitu. Z kvantitativního hlediska tedy nepředpokládáme pokles v počtu vrácených vyplněných dotazníků. Zároveň při revizi dopisovatelské základny provedla dr. Poláková společně s Mgr. Martou Kondrovou revizi jejich GDPR formulářů. Plánované oslovení dalších obcí za účelem získání nových spolupracujících osob bylo odloženo na další kalendářní rok. Důvodem byly volby do obecních zastupitelstev – hlavní výbor ČNS vyhodnotil, že podobně laděná žádost by mohla být pod tíhou administrativních a legislativních úkonů novými zastupitelstvy upozaděna.

Na jaře 2023 bylo mailem osloveno dalších 400 obcí v kraji Jihočeském a Vysočina. Iniciativní jedinci navýšili počet dopisovatelek a dopisovatelů na současných 102. Aktuálně se nejvíce spolupracovníků rekrutuje z řad kronikářů, členů obecních zastupitelstev, současných a bývalých pedagogických, kulturních či sociálních pracovníků a také amatérských badatelů či zájemců o regionální historii a kulturní dění. S většinou z nich komunikujeme prostřednictvím mailové korespondence. Abychom prohloubili poměrně sporadický kontakt s dopisovateli, dotázali jsme se jich na eventuální představy o recipitě či poděkování za jejich dobrovolnickou činnost. Bylo velmi potěšující, že nejčastěji zazněl názor, že za spolupráci neočekávají žádnou odměnu a dosavadní poděkování je pro ně dostačující. Za drobné vylepšení v oblasti komunikace lze označit rozeslání PF, které jsme zajistili na konci roku 2022 a které přineslo České národopisné společnosti mnohá milá přání.

V současnosti je mezi dopisovatelkami a dopisovateli nejpočetněji zastoupen kraj Vysočina, následovaný Olomouckým a Královéhradeckým krajem. Dvojciferná čísla jsou výsledkem mailových oslovení zastupitelstev obcí z let 2018–2023, o kterých již padla zmínka jako o neefektivnějším způsobu získávání nových dobrovolníků. Do budoucna je proto jistě žádoucí v podobném duchu pokračovat a zaměřit se na kraje s nejmenším zastoupením – Karlovarský, Liberecký, Jihomoravský, Zlínský a Pardubický.

I nadále plánujeme jednou ročně vytvoření a distribuci dotazníku zaměřeného na kulturní a sociální život obcí v minulosti i současnosti. Jako vhodná a žádoucí se ukázala spolupráce s různými institucemi i zainteresovanými jedinci, ve kterou doufáme i v následujících letech. Přesto, že v absolutních číslech vykazujeme pokles počtu dopisovatelek a dopisovatelů, nelze říct, že by zájem mezi veřejností o tento typ spolupráce upadal. Pod tíhou soudobého životního stylu však musíme očekávat, že úsilí vynaložené do oslovování a získávání potenciálních zájemců o spolupráci co do vytváření témat dotazníků i odpovídání na ně bude stále vyžadovat vysokou aktivitu a osobní nasazení. Hlavní výbor ČNS děkuje všem, kteří ho podporují v komunikaci s dopisovatelkami a dopisovateli a uchovávají jejího výsledku.

Jana Poláková

Etnografický ústav MZM Brno